

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa

Ad Mentem Præcipuorum Theologorum & Canonistarum, per Casus
practicos exposita, nunc quartò ab ipso Authore revisa ... & in 4. Tomulos
sic divisa, ut pro libitu in duas aut 4. Partes commodè compingi possit

Per XXXVI. Casus Exhibens Materiam de Conscientiâ, Legibus, Peccatis,
Fide, Spe, Charitate, Jure & Justitiâ

Jansen, Leonard

Coloniæ Agrippinæ, 1752

VD18 13475452-001

Casus I. De Conscientia in genere, & in specie, de vin- & invincibiliter
erronea.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39804

E X

TRACTATU
DE CONSCIENTIA,

SEU

Regula interna actuum huma-
norum.

CASUS I.

De Conscientia in genere; & in specie; de vin-
& invincibiliter erronea.

A Bellius pastor studiorum incurius, 10. putat
quaslibet distractiones sub officio Missa esse
mortale, nihilominus saepe distrahitur; ibid.
11. Varias cogitationes admittit, nesciens, an sint
graviter, an venialiter mala, iisque ex post omnino
assuefactus sine remorsu conscientia inheret. 12. Je-
iunium saepe promulgat, dum non est preceptum, dum
autem est, saepe obliviscitur. 13. Laborantes igno-
rantia fidei; preceptorum Dei, & Ecclesie, item pu-
tantes se non esse obligatos ad dimittendas occasiones
proximas; ad ignoscendum inimico, ad explicanda
peccata merè interna non admonet, eò quòd credat
eos monitioni non esse parituros. Pro resolutione
examinabitur 1. Quid sit conscientia speculativa

A

&

R. D. Jansen Theol. Moral. Tom. I.

& practica. 2. Vera & falsa. 3. Vincibilis & invincibilis, ethicè & physicè recta. 4. An necessariò sit certa. 5. An obliget erronea. 6. An actus ex ea secutus sit moraliter bonus. 7. An detur ignorantia invincibilis in materia juris naturalis. 8. Quid de conscientia vincibiliter erronea.

1. QUÆRES I. Quid, & quotuplex sit conscientia?

ꝛ. I. Conscientia est dictamen practicum intellectûs, dictans, quid hîc & nunc licitè & honestè fieri possit, debeat, aut non debeat: est communis. *Dicitur 1.* Dictamen intellectûs, & non voluntatis, ut vult *Durand.* quia conscientia est quasi scientia, vel iudicium de honestate, vel inhonestate actûs, scire autem & iudicare indubiè ad intellectum pertinet. *Dicitur 2.* Dictamen practicum, hoc est, immediatè dirigens operationem hîc & nunc ponendam; nam conscientia *consequens*, quæ scilicet consequitur operationem eamque approbat, vel reprobat, non est propriè conscientia, sicut nec conscientia *speculativa*, quæ immediatè non versatur circa actionem hîc & nunc ponendam, sed solum in genere dicit quid sit, vel non sit licitum, præceptum, vel non præceptum: v. g. omni die festo est obligatio audiendi Missam; conscientia autem propriè talis, seu dictamen *practicè practicum* dicit: tibi non impedito hoc die audiendum est Sacrum.

2. ꝛ. II. Variè dividitur conscientia etsi minùs propriè: nam 1. alia est *antecedens*; alia *consequens*; alia *practica*, alia *speculativa*, de quibus jam dictum est.

2. Considerata in ordine ad objectum alia vocatur *directa*, quæ de objectis secundum se consideratis aliquid enuntiat; ut si dicam, parentes sunt honorandi; hodie est audiendum sacrum &c. alia

reflexa

reflexa, quæ enunciat aliquid de objectis certo modo cognitis; ut cum dico: quod prudenter judico esse amandum, hoc honestè amo; quod prudenter judico esse licitum, hoc mihi est licitum.

3. Conscientia in ordine ad subjectum in quo est, alia dicitur *tenera*, quæ sollicitè curat vitare omnia peccata tam levia quàm gravia: alia *laxa*, quæ solum curat vitare gravia. Alia *pharisaica*, quæ magna parvi, & parva magni æstimat secundùm illud Matt. 23. *excolantes culicem, camelum autem glutientes*. Alia *cauteriata* per quam operans ob depravatum animum est veluti insensibilis ad instinctus vel motus honestos, de quâ Apostolus 1. Tim.

4. *cauteriatam habentium suam conscientiam.*

4. Ex modo quo dicitur aliquid esse bonum vel malum, alia est *obligans*, alia *permittens*, alia *consulens*. Obligans subdividitur in *præcipientem* & *prohibentem*.

5. In ordine ad objectum motivum alia dicitur *certa*, alia *probabilis*, alia *dubia*, alia *perplexa*, alia *scrupulosa*, de quibus in seqq.

6. In ordine ad objectum materiale alia est *vera* seu *recta*, quæ dicitur esse licitum vel illicitum, quod revera tale est. *Alia falsa* seu *erronea*, quæ illicitum dicit esse licitum, vel è contra: potest autem contingere, quòd conscientia speculativa sit certa, practica verò falsa, vel dubia, ut si intellectus dicat Christiani in die Paschatis tenentur audire Sacrum, & inde inferat, ergo etiam ego infirmus. Vel è contra conscientia speculativa sit falsa, & practica certa, ut si ex hoc quod erroneè judicem nullum in vigilia S. Matthæi obligari ad jejunium, inferam, etiam me infirmum non obligari.

Conscientia *erronea* iterum est duplex, alia vocatur *vincibilis*, quæ scilicet adhibitâ morali dili-

gentiâ (id est tali, quam homines prudentes in re alicujus momenti adhibere solent) vinci & deponi potest; alia *invincibilis*, quæ sic deponi non potest; item conscientia recta alia est solum *recta physicè*, & idem est, quod vera seu conformis objecto; vel etiam est *recta ethicè*, seu conformis appetitui recto, hoc est parato implere omnem Dei legem, quamvis à parte rei sit falsa, v. g. si aliquis de hostiâ à sacerdote post consecrationem elevatâ temerè dicat: hæc hostia non est consecrata, ideòque nec adoranda, hæc conscientia, ex supposito, quòd sacerdos non sit validè ordinatus, est vera seu physicè recta, non tamen est recta ethicè seu conformis appetitui recto, utpote temeraria; è contra si de eadem hostiâ dicas: hæc hostia est consecrata, ideòque adoranda, habebis conscientiam ethicè, non physicè rectam.

4. QUÆR. II. An & qualiter conscientia debeat esse certa?

¶ Conscientia practicè practica, seu dictamen ultimum debet esse ad minùs moraliter certum, vel saltem excludere omnem prudentem formidinem de opposito. Est communis cum *D Th. quodl. 8. a. 13. O.* ubi dicit ad conscientiam requiri, ut *in nullam dubitationem adducatur*, & Ratio est, quia si ultimum dictamen non excludat omnem prudentem formidinem, posset quis meritò dubitare de honestate actûs, ideòque voluntas ageret cum dubio practico, seu consentiret in actum, quem cognoscit forsan esse inhonestum, & consequenter exponeret se periculo formaliter peccandi, & virtualiter contemneret legem, & in facto diceret, sive actus sit, sive non sit prohibitus, volo tamen eum ponere: idem dicendum, si dictamen ultimum tantum niteretur motivo probabili cognito tunc tali:

tali ; motivum enim probabile est fallibile , hoc ipso autem , quòd quis cognoscat motivum suum esse fallibile , cognoscit actum , quem hìc & nunc ponit , fortè esse inhonestum ; ideòque aget cum dubio practico. Econtra si conscientia in sequidem sit tantum probabilis , bonam autem fide credatur esse certa , sufficiet ad regulandum actum honestum , quia excluditur omnis dubitatio & formido de inhonestate actus ; si enim actus invincibiliter erroneus habitus pro vero sufficiat ad actum honestum , vel saltem ad excludendum peccatum , cur non sufficiat conscientia merè probabilis , quæ bonam fide haberetur pro certa ?

Dixi *omnem prudentem formidinem.* Nam imprudens formido consistere potest cum certitudine morali saltem imperfecta , quæ sufficit ad honestatem actus , ut patet in scrupulosis , & in iis , qui imprudenter dubitant de valore ordinis , qui non obstante tali dubio sunt satis certi de honestate sui actus , & de licito usu ordinis suscepti. Ratio à priori est , quia in moralibus non semper omnimoda & perfecta certitudo haberi potest ; & foret onus intolerabile , imò vix possibile excludere semper omne dubium etiam imprudens de licentia actionis , ideòque satis est si tale dubium contemnatur.

QUÆR. III. Qualiter obliget conscientia ? §.

ꝛ. Conscientia non tantum recta , sed & invincibiliter erronea præcipiens vel prohibens obligat ad sui sequelam , ita ut agens contra conscientiam contrahat eam malitiæ speciem , quam conscientia dictabat esse vitandam , ut si iudices , te obligari ad mentiendum , v. g. ex charitate proximi , non mentiendo peccas contra charitatem : si falsò iudices , hanc pecuniam esse alienam , & ideo restituendam , peccas contra justitiam , si non restituas ; & sic de

aliis. Est communis cum *S. Th. 1. 2. q. 19. a. 9. Bonav. in 2. dist. 39. a. 1. q. 4.* quia, quod non est ex fide (seu secundum conscientiam) peccatum est, *Rom. 14.* ideoque *c. litteras* de restitutione dicitur, *quidquid fit contra conscientiam, edificat ad gehennam.* & Ratio est, 1. quia habens talem conscientiam invincibiliter judicat existere legem Dei præcipientem v. g. mendacium, ergo si agat contra hoc dictamen suum, contemnit auctoritatem Dei legislatoris, æque ac si lex reipsâ existeret; & e contra si agat juxta hoc dictamen, reveretur auctoritatem Dei. 2. Lex Dei non applicatur nobis per se ipsam immediatè sed per dictamen, conscientia, ergo quale est invincibile dictamen conscientia, talis respectu nostrî est lex Dei, ideoque conscientia dicitur intrinseca & immediata regula actuum humanorum, adeò quidem, ut actus conformis conscientia etiam invincibiliter erronea non tantum careat omni culpâ, sed etiam sit positivè honestus, & moraliter bonus eâ bonitate, sub qua obligabat conscientia, ideoque in posito casu mendacium erit actus imperatus à charitate, ut habet communissima apud *Teril. in reg. honest. moral. q. 3. Sporer hic n. 18.* Ratio est, quòd actus humanus sumat bonitatem & malitiam ab objecto, non secundum se, seu prout est à parte rei, sed ut cognito & proposito per intellectum, ergo si mendacium invincibiliter proponatur ut bonum & obligatorium ex charitate, voluntas illud amplectens exercebit actum charitatis, & per consequens non solum durante conscientia erroneâ, sed & cognito errore licitum erit delectari de ejusmodi actu, non secundum se prout est intrinsecè malus, sed in quantum bene & honestè factus est ex errore invincibili.

6. *Disco 1.* Actus moraliter bonus debet procedere

dere ex ratione rectâ, sed iudicium erroneum non est ratio recta, ergo.

2. Actus intrinsecè malus ex nulla circumstantia potest fieri bonus, atqui mendacium est intrinsecè malum, ergo nec ex circumstantiâ erroris invincibilis potest fieri bonum aut licitum.

3. Neque actus voluntatis imperans mendacium potest esse bonus, quia actus voluntatis specificantur ab objecto, atqui objectum seu mendacium manet intrinsecè malum, ergo.

4. Si mendacium hoc casu est moraliter bonum, ergo est à Deo ut authore, sed absurdum est Deum esse authorem mendacii. *Nec dicas* ejusmodi mendacium esse à Deo permittente, non approbante; *nam* quod Deus præcipit, hoc non purè permittit, sed approbat, seu intendit, ut fiat, atqui tali casu mendacium à Deo præcipitur, quia si omittatur, peccatur contra legem charitatis, quæ est lex Dei, ergo.

5. Etiam si iudicem invincibiliter aliquod objectum esse revelatum, si tamen à parte rei revelatum non sit, non habeo actum fidei divinæ, ergo à pari, quamvis invincibiliter iudicem mendacium esse licitum, quia tamen mendacium revera manet intrinsecè malum, voluntas mentiendi non erit bona sed mala.

6. Saltem actus imperans est ex objecto malus; pro objecto enim imperato habet mendacium, quod manet intrinsecè malum, ergo actus imperans est simpliciter malus: bonum enim est ex integrâ causâ, malum ex quolibet defectu.

7. Sequitur, quòd ille bene agat & mereatur qui invincibiliter credit tres personas in divinis esse tres Deos eosque amat.

¶. *Ad 1.* Actus moraliter bonus debet procedere

dere ex ratione semper rectâ physicè seu conformi
objecto, N, rectâ ethicè seu moraliter, C.

Ad 2. Actus intrinsecè malus non potest ex
circumstantiâ erroris fieri intrinsecè bonus, C, non
pot. si fieri bonus extrinsecè & denominativè, N,
mendacium manet intrinsecè & materialiter ma-
lum, denominatur tamen bonum ab actu imperan-
te, qui non tendit in malitiam mendacii, quam
non cognoscit, sed in bonum charitatis, à quo mo-
vetur.

Ad 3. Actus voluntatis non specificantur ab
objecto secundùm se, sed ut repræsentato per
intellectum, ergo si nulla in objecto repræsentetur
malitia, sed sola bonitas, actus non erit malus, sed
bonus.

Ad 4. Mendacium in casu posito est tantùm
extrinsecè & denominativè bonum, intrinsecè verò
malum, ideòque à Deo approbari simpliciter, &
præcipi non potest, sed Deus tantùm præcipit le-
gem charitatis, ex qua operans per errorem invin-
cibiliter subsumit: sed non possum hîc servare le-
gem charitatis sine mendacio; quem errorem Deus
permittit.

Ad 5. N. C. Motivum fidei est autoritas Dei
per revelationem re ipsa existentem interposita, ut
habet communis Theologorum; motivum vo-
luntatis est bonitas repræsentata per intellectum,
et si à parte rei non insit objecto.

Ad 6. Actus imperans habet pro objecto ma-
lum cognitum ut tale, N, cognitum sub ratione
boni, C, ideòque est simpliciter bonus, quia nec
partem malitiæ cognoscit.

Ad 7. N. seq. talis quidem bene agit moraliter,
non tamen meretur, quia actus meritorius suppo-
nit actum fidei supernaturalis, quem ille non habet,
cùm

cum fides supernaturalis non posset influere in actum falsum.

QUÆR. IV. An detur conscientia invincibiliter erronea in materiâ juris naturalis? 7.

R. Quodad universalissima juris naturæ principia, & conclusiones inde clarè & immediatè deductas non potest dari ignorantia vel error invincibilis, saltem ad longum tempus: ejusmodi enim principia cuilibet ratione utenti statim ipso naturæ lumine innotescunt; ut; *declina à malo & fac bonum: quod tibi non vis fieri, alteri ne feceris; cuique tribuendum est suum* &c. Ea verò, quæ per difficiles discursus ex his principiis deducuntur, etiam à doctissimis ignorari possunt, v. g. an census germanicus sit licitus; an liceat occidere injustum invasorem pudicitiae vel honorum temporalium; an injustè damnatus ad venenum possit illud proprio ori ingerere &c. ita communissima cum *D. Th. 1. 2. q. 94. a. 6. & q. 100. a. 1. Viva op. 1. q. 3. a. 6. Pontas V. ignorantia casu 2. La Croix lib. 1. à n. 720.* ubi etiam argumenta adv. doctissimè refellit, est verò contra *Girken* & aliquos rigoristas; sed ratio nostra est, quia hæc & similia sæpe inter integras scholas controversantur, & re diligentissimè discussâ, nescitur pro qua parte stet veritas, an non igitur hæc ignorantia est invincibilis? quid dicam de rudibus, qui nec studuerunt nec instructi sunt? Quod verò ignorantia hæc etiam excuset à peccato, certum est ex prop. 2. ab Alexand. VIII. damnata. *Tametsi detur ignorantia invincibilis juris naturæ, hæc in statu naturæ lapsæ operantem ex ipsâ, non excusat à peccato formali.* Ratio est quia peccatum necessariò est liberum.

Dices 1. Hæc propositio Jansenii damnata est ut hæretica: aliqua Dei præcepta hominibus justis

A §

volens

volentibus & conantibus secundum presentes, quas habent vires sunt impossibilia, deest quoque gratia, quâ possibilia fiant: sed si daretur ignorantia legis naturæ, illa lex foret impossibilis, quia incognoscibilis post adhibitam diligentiam, ergo.

2. Orando potest quis vincere concupiscentiam, ergo & ignorantiam. Et Deus facienti quod est in se, non denegat gratiam.

3. Lex invincibiliter ignorata foret frustra, quia incognoscibilis & observatu impossibilis.

R. Omnia ista probant, nequidem dari posse ignorantiam invincibilem legis divinæ vel humanæ, quod est apertè falsum, ideòque nimium & nihil probant. In forma ad 1. dist. min. lex cognita foret impossibilis, N. non cognita, C. Jansenius volebat etiam leges aliquas ab homine justo cognituras esse impossibiles, & deesse gratiam, quâ possibiles fierent, quod est hæreticum.

Ad 1. N. C. quia oranti dantur gratiæ ordinariæ & sufficientes ad implenda præcepta & vincendas concupiscentias, non autem semper gratiæ extraordinariæ, qualis esset cognitio totius legis naturæ; & certè plurimi SS. Patres multùm orârunt, & tamen hanc notitiam non impetrârunt.

Ad 3. N. Aff. nam quamvis illa lex foret incognoscibilis respectu illius, qui laborat ignorantiam invincibili; non tamen secundum se & respectu aliorum, quorum plures illam indubiè cognoverunt.

2. QUÆR. V. An & qualiter obliget conscientia vincibiliter erronea?

R. Conscientia vincibiliter erronea, quâ quis v. g. putat sibi esse pejerandum ad liberandum proximum, non obligat ad suâ sequelam, sed est peccatum agere cum eâ & contra eam, ideòque debet deponi

deponi inquirendo veritatem, quia est vincibilis, ut supponitur, & agere contra conscientiam seu non pejerare, esset agere id, quod judicatur esse malum, & contra charitatem proximi; agere autem cum conscientia esset pejerare in illis circumstantiis, in quibus inquirendo veritatem, poterat scire perjurium esse illicitum.

Qualiter autem monendus sit pœnitens in conscientia erronea constitutus, dicam suis locis; hic sufficiat, quod peccans ex conscientia vincibiliter erronea semper sit monendus, peccat enim formaliter: Item ante absolutionem semper monendus est errans vel ignorans necessaria necessitate mediis, vel substantialia Sacramenti Pœnitentiæ, ut si quis putet se non obligatum ad relinquendas occasiones proximas, ad ignoscendum inimico; &c. talis enim non haberet propositum efficax, eò quod voluntarie vellet permanere in actuali peccato vel periculo peccandi formaliter; de cætero errans invincibiliter non est necessario monendus, nisi quando est spes fructus, & sine gravi incommodo moneri potest. *Vid. cas. 18. n. 3.* His præmissis, ad casum

¶ 1. Pastor tenetur sub mortali habere vel saltem intra breve tempus acquirere scientiam ad officium pastorale necessariam, aut beneficium resignare; qui enim obligatur ad finem, etiam obligatur ad media ordinaria & necessaria: idem tenet de Advocato, Consiliario, Medico, Chyrurgo & similibus; & si ad hoc parati non sint, sed pergant in suâ ignorantia functiones sui officii exercere, sunt in continuo statu damnationis, usque dum officium vel deponant, vel scientiam debitam acquirant, ratio est, quod alioquin clientes suos aut etiam alios, multorum & gravium damnorum exponant periculis: quod bene advertant horum confessarii.

2. Judicans omnes distractiones esse mortale, siue hoc fiat ex errore vincibili, siue invincibili, peccat mortaliter quoties voluntariè distrahitur, quia agit contra conscientiam graviter obligantem; si verò involuntariè distrahatur, non peccat, quamvis distractiones involuntarias putet esse mortale, quia non sunt liberæ, omne enim peccatum essentialiter est liberum.

II. 3. Quod varias cogitationes admittat, nesciens, an sint graviter, vel venialiter malæ, tripliciter intelligi potest, nam 1. si admittat cum ea animi comparatione, ut sit paratus eas admittere, siue sint, siue non sint mortale, semper peccat mortaliter; si verò admittat eas nolens considerare, an sint mortale, vel veniale, ne teneatur abstinere ab objecto delectabili, aut ne fiat scrupulosus, de novo peccat mortaliter, quia cum nolit inquirere, an illæ cogitationes sint mortaliter malæ, & tamen iis voluntariè inhæreat, procedit malâ fide & scienter exponit se periculo peccati mortalis, & per consequens mortaliter peccat: si verò cognoscit illas cogitationes quidem esse malas, sed omnino præscindat, an sint mortaliter, an venialiter malæ, ut præscindunt quandoque rudes pejerantes, contumelias vel detractiones proferentes &c. probabilius videtur non peccare mortaliter, quia non apprehendit malitiam mortalem nec obligationem ulteriùs inquirendi, ut suppono; peccat autem venialiter, quia ad veniale sufficit cognoscere malitiam quamcunque. In praxi tamen videtur hoc rarè contingere, vel enim voluntas fortiter refugit tale objectum, & tum signum est, quòd intellectus apprehenderit malitiam mortalem; vel leviter refugit, & signum est apprehensam esse malitiam levem.

4. Quòd

4. Quodd autem istis cogitationibus assuefactus 12
inhæreat sine remorsu conscientia, iterum dupli-
cem habet sensum: vel enim significat, quodd nul-
lum omnino habuerit actum intellectus, quo co-
gnoscat, has cogitationes esse prohibitas; jam cla-
rum est, quodd non peccet, quia non advertit ma-
litiã; si verodd significet, quodd non habeat judi-
cium sensibile, quodd causet actualem anxietatem
& timorem, habeat tamen aliquod iudicium te-
nue & imperceptibile, quale habet perfectus Cy-
tharædus etiam imperceptibiliter se reflectens ad
regulas artis, ac plerumque etiam peccatores con-
suetudinarii, certum est, quodd peccetur iuxta
qualitatem materiae aut finis.

5. Parochiani instructi has cogitationes non esse 13
aperiendas in confessione, si sint rudes, & bonã
fide putent se à Parocho bene instructos, laborant
conscientiã invincibiliter erroneã, & non peccant
illas in confessione omittendo; si verodd sint docti,
& dubitent, an Parochus hic & nunc erret, tenen-
tur apud alios veritatem ulterius inquirere, item si
confiteantur factum de quo inter Theologos con-
trovertitur an sit peccatum grave vel leve, oportet
ut pœnitens dicat qualem malitiã apprehenderit,
gravem an levem: aut aliàs confessarius tenebitur
hoc interrogare, qualis enim malitiã apprehendi-
tur, talis in actum refunditur.

6. Parochus promulgans suis jejunium, quando
non est, peccat, quia injustè imponit subditis
onus, ad quodd non obligantur; nec obstat, quodd
hoc fiat ex errore, nam hic error est vincibilis, cum
inspiciendo calendarium facile tolli potuisset; pa-
rochiani tamen, qui Parocho promulganti credunt
esse jejunium, peccant contra conscientiam peccato
intemperantiæ, si non jejunent.

7. Gra-

7. Gravius peccant qui certò aut clarè cognoscunt peccati malitiam quàm qui eam cognoscunt obscurè tantùm vel dubiè ; quia sicut si malitia nullo modo sit cognita, etiam nulla contrahitur ; sic si minùs sit cognita, minor contrahitur.

8. Monendi à parochis sunt parentes, ne pueris, ut eos ab actione aliqua de se non malâ aut solùm venialiter malâ deterreant, facillè dicant, illam actionem esse grave peccatum, vel mereri infernum ; ne pueri post plenum rationis usum, apprehendentes in tali actione gravem malitiam, eam agendo etiam incurrant. Reliqua satis constant ex dictis.

CASUS II.

De Conscientia dubia.

Baldus variis angitur dubiis, 1. Quoties argumenta fidei pro & contra excutit, putat se dubitasse in fide. 2. Et ignorat, quid sit dubium juris & facti. 3. Quale peccatum sit agere cum conscientia dubia. 4. An in dubio juris & facti semper teneatur sequi tutiora, 5. 6. 7. An in dubio extra materiam iustitia melior sit conditio possidentis. 8. Qua pars possideat. 9. Dubitat an lex existat, an sit promulgata, vel abrogata ; an hac vel illa consuetudo habeat vim legis ; an votum emiseric, vel voto emisso satisfecerit ; an Horas recitaverit, an cum debita intentione ; an dispensatio vel absolutio à censuris sit valida. 10. Anculpabiliter occiderit. 11. Percussit hominem dubitans, an esset Clericus. 12. An mortale admiserit, vel admissum sit legitime confessus. 13. An habeat etatem necessariam ad jejunium